

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“ i „Nasz Przyjaciół“

„Drwęca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,25 zł z doręczeniem 1,44 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 3,75 zł, z doręczeniem 4,30 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druki wydawnictwo: „Drwęca“ Sp. z o.p. w Nowemście.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VI

Nowemiasto-Pomorze, Sobota, dnia 15 maja 1926.

Nr. 56

Wreszcie nowy rząd.

W skład jego wchodzi wszystkie partie narodowe.

Niemasz bodaj na świecie niczego bardziej niepewnego, niestabilnego i niestałego nad rząd w Polsce. Nie tak niestała i niepewna pogoda w jesieni, nie tak zmienna moda nawet ani usposobienie rozkapryśnionej kobiety, jak nastroj i usposobienie sejmu polskiego, ustanawiającego i obsadzającego rząd. W krótkim biegu naszego samodzielnego i wolnego bytu już 14-ty mamy obecnie rząd. Jak długi i temu rządowi sądowny jest żywot, nikt przewidzieć nie jest w stanie — życzyliby należało, aby utrzymał się jak najdłużej. Bo przecież te ciągłe zmiany w rządzie, to istotne nieszczęście dla Polski. Ledwo się jeden nieco wzyje i wpracuje i akuratnie zdola nakreślić plan na przyszłość, zanim go zdola przeprowadzić, już ustąpić musi drugiemu, który z nowa rozpoczynać jest zniwolonny. Gdyby jakiś właściciel majątku tak często zmieniał swego rządcę, jak sejm nasz rząd państwa, to rychłoby majątek podupaść musiał. Wielką część winy za naszą nędzę i niedolę i za nasze ciężkie niedomagania w kraju właśnie na karb tej niestałości bytu naszego rządu kłaść należy. Ostatnie przesilenie n. p. było zupełnie zbyteczne. Odpadli od koalicji coprawda socjaliści, ale cztery pozostałe w niej stronnictwa posiadały dostateczną większość do sprawowania i nadal rządów. Ba, wystąpienie socjalistów, którzy swojami ekstrawagansami tylko nieustannie utrudniali pracę w rządzie, korzystnie wpłynąć było w stanie na spoistość i trwałość pozostałej części koalicji, ale cóż z tego, kiedy p. Skrzyńskiego uwidziało się, że do skutecznego sprawowania rządów potrzebne mu są aż dwa skrzydła: prawe i lewe. Bez lewego — zdawało mu się — rządzić w Polsce nie można — aczkolwiek miał sposobności ku temu pod dostatkami przekonania się, że to lewe skrzydło nie naprzód, ale wstecz i na trzęsawiska nieustannie ciągnie maszynę państwową. No i ustąpił. Ponieważ ustąpienie to było zapowiedziane i przewidziane, ponieważ istniała zwarta większość, gotowa ze siebie wyłonić nowy rząd, zdawało się każdemu, że przesilenie nie potrwa ani doby całej, że od razu uda się utworzyć nowy rząd. Tymczasem na przekór wszelkim przewidywaniom i pokładanym nadziejom, przesilenie trwało aż cały tydzień i komplikowało się coraz bardziej tak, iż wreszcie po rozmaitych zbroczeniach i błakaniach się po bezdrożach nawiązać trzeba było tam, skąd się wyszło — a mianowicie od Witososa. Po ustąpieniu bowiem Skrzyńskiego p. Prezydent Państwa powierzył misję utworzenia rządu p. Witosowski; tenże napotkawszy na rozmaite przeszkody oddać był zmuszony powierzoną mu misję z powrotem w ręce p. Prezydenta poczem zabrał się do tworzenia rządu Chaciński z Ch. D. ale i jemu skleić nowego rządu się nie udało, na nowo podjął się dzieła Witos i już miał prawie rząd gotowy, gdy arogancka postawa lewicy, wśród której nawet bombami grożono, a szczególnie Skrzyński, który najpierw przyrzekł udział w nowym rządzie, a potem nagle cofnął swe przyrzeczenie, uniemożliwiły Witosowi dokończenie powtórnego podjętego dzieła. Następnie p. Prezydent, ponieważ lewica głównie przeszkadzała utworzeniu nowego rządu, jej powierzył tę misję — ale lewica zdolna tylko do krzykactwa i burzenia, nie mogąc się wywiązać z polecenia, musiała z niego zrezygnować, po temu zaś próbowano p. Piłsudskiemu, który jednakowoż nie widząc możliwości rządzenia za pomocą tak niesfornej zgrai, jaką stanowi rozbita na różnorodne odłamki lewica — odmówił. Wreszcie spróbował pan Prezydent jeszcze raz za pomocą p. Grabskiego utworzyć rząd poza parlamentarny, ale i ten zamiar chybił aż ostatecznie wrócono tam, skąd się wyszło, a mianowicie do kombinacji pierwszej, utworzenia rządu parlamentarnego przez p. Witososa, któremu wreszcie udało się jako tako zlepnić nowy rząd. Jest źle i bardzo źle, jeżeli mając tak łatwą możliwość stworzenia rządu parlamentarnego z łona większości potrzeba było aż tyle kosztownego czasu i tyle denerwujących wysiłków aby wreszcie po rozmaitych bezcelowych błakaniach się wrócić do tej pierwszej myśli, która od samego początku każdemu zdrowo myślącemu sama się narzucała.

Jak wygląda nowy rząd? Reprezentuje on tę większość, która pozostała po ustąpieniu socjalistów. W jej skład wchodzi wszystkie partie narodowe. Większość ta będąc więcej zwarta, bardziej spoista — mając więcej poczucia narodowego, posiada tysyśm silniejszą kość pacierzową do sprawowania rządów w państwie, niż poprzednia. Aczkolwiek i między partiami wchodzącymi w skład nowej koalicji istnieją także rozbieżne poglądy na rozmaite zagadnienia szczególnie gospodarcze — to jednak znacznie łatwiej jej pogodzić na jednej płaszczyźnie, niż poprzednio. Skład koalicji od prawicy aż do N. P. Ru, daje gwarancję kroczenia średnią drogą. N. P. R. dopilnuje zabezpieczenia interesów warstwy pracującej, a prawica nie dopuści do zbyt radykalnych eksperymentów w dziedzinie gospodarczej. Na uznanie zasługuje obecne patriotyczne stanowisko N. P. Ru, który oparłszy się zładnym wabikom lewicy, podał zgodną dłoń innym narodowo czującym partjom do wspólnej pracy. To stanowisko N. P. R. tylko na korzyść mu wyjść może. Co do osobistego składu gabinetu, to widzimy w nim znaczne braki. Brak w nim mianowicie wybitnych, znanych ogółowi jednostek na bardzo ważnych stanowiskach — zresztą nie jest on jeszcze kompletny. Mamy przeto nadzieję, że ulegnie on z czasem pod tym względem pewnym zmianom na lepsze. Poza to jednak utworzenie wreszcie rządu należy powitać z zadowoleniem, i z wielką ulgą w duszy. Życzyć by należało, aby owe cztery stronnictwa wchodzące w skład nowej koalicji silnie się ze sobą zespoliły, celem wytworzenia jednolitego frontu przeciw całej lewicy, która jest wyraźnie antynarodowa. Gdyby te cztery partie i w kraju zechciały zaprzestać zgubnej wzajemnej walki, złącząc się pomiędzy sobą w jeden front, to napewno przy następnych wyborach, osiągnęłyby świetne zwycięstwo nad lewicą i umożliwiłyby tysyśm wytworzenie daleko silniejszej zwartej większości w sejmie.

Oświadczenie premiera Witososa.

Warszawa, 11. 5. Pan premier Witos złożył wczoraj następujące oświadczenie przedstawicielom prasy:

Rząd, który utworzyłem, był podyktowany koniecznością, a nie pragnieniem władzy, która w Polsce w obecnych zwłaszcza czasach i w obecnych warunkach nie jest przyjemnością, ani też pociągającą, a która u nas bardzo często wypada z rąk niemal na ulicę. Tego dowiodło i ostatnie przesilenie. Usiłuje się przedstawić mój gabinet jako „rząd prowokacji i walki“. Nic bardziej nie może być fałszywego. Rząd został utworzony dla całego państwa, a nie dla partii politycznych. Mam szczerzy zamiar prowadzić akcję w kierunku rozszerzenia rządu i wciągnięcia do współpracy tych wszystkich, którzy będą zdolni przezwyciężyć małostkowość i stanąć we wspólnym szeregu dla dobra państwa.

Radość z powodu utworzenia rządu.

Wiadomości o utworzeniu nowego rządu przyjęło całe społeczeństwo z wielką radością. Odbiła się wiadomość i na kursie dolara, który na wskutek doniesień o utworzeniu rządu i utrzymaniu równowagi budżetowej zaczął okazywać tendencje zniżkowe.

Lewica była wypadkami zaskoczona, jakkolwiek jej przedstawiciele w rozmowach prywatnych wyrazili zadowolenie, że nareszcie przesilenie gabinetowe się skończyło. Niemniej ogłosiła lewica pod wieczór komunikat, w którym stronnictwa lewicowe zapowiadają rządowi pana Witososa bezwzględna jak najostrzejszą opozycję.

Warszawa, 11. 5. Nie zostało jeszcze ustalone dotąd, kiedy nowy rząd posła Witososa przedstawi się Sejmowi i premier wystąpi z deklaracją programową. Marszałek Rataj pragnął zwołać Walne Zebranie Sejmu na przyszły wtorek, premier Witos prosił jednak o odroczenie do piątku.

Zadawalająca sytuacja skarbowa.

Warszawa, 11. 5. Minister skarbu poseł Jerzy Zdziechowski w rozmowie dziennikarskiej oświadczył, że od września zeszłego roku skarb emitował 4 miliony złotych biletami zdawkowymi i niema mowy obecnie, ażeby minister na wypłatę pensyj w dniu 1. czerwca emitował dalsze sumy.

Minister zapowiedział wniesienie w najbliższym czasie poprawki do ustawy o emisji bilonu i biletów zdawkowych, obniżającą maximum sumy emisji, której rządowi nie wolno przekraczać, o 30 milionów złotych. Za kilka miesięcy minister zapowiedział zmniejszenie wogóle sumy bilonu i biletów zdawkowych. Obecna ich ilość uważa za nieprzekraczalną maximum.

Co do wpływów w kasach państwowych, to są one zupełnie normalne. Wpływy z podatków i dochodów i w ciągu ostatnich dni wyniosły 55 milionów złotych. W ciągu kwietnia wpływy z danin i monopolu wyniosły 117 milionów, a więc o 17 milionów złotych więcej, niż preliminowano w budżecie.

Ilość bezrobotnych od połowy lutego do 1 maja zmniejszyła się o 43 tysiące osób. Statystyka z ostatniego tygodnia wykazuje stałą poprawę w tej dziedzinie. Bilans handlowy z kwietnia wykazuje niemniejszą aktywność, niż w marcu.

Na sprawę drożyzny skupiona będzie cała uwaga rządu.

Rozruchy w Warszawie.

(Telegram własny). Warszawa, 12. V. godz. 4 po południu. W środę po południu we Warszawie wybuchły poważne rozruchy. Kilka oddziałów wojska z pod Rembertowa pod Warszawą złamawszy dyscyplinę, wypowiedziało posłuszeństwo rządowi Rzeczypospolitej oświadczając się za Piłsudskim. Rząd Rzeczypospolitej, stojąc na straży Konstytucji i otrzymaniu ładu i porządku, zabezpieczył stolicę przed wtargnięciem oddziałów i dowódców do stolicy. Prezydent Rzeczypospolitej jako najwyższy zwierzchnik sił zbrojnych państwa, wydał rozkaz do zbuntowanych oddziałów celem opamiętania się i poddania się prawowitej władzy. Rząd wzywa wszystkich obywateli do bezwzględnej spokoju i poddania się prawowitej władzy.

(Telegram własny). Warszawa, o godz. 5,15 po południu. Piłsudski udał się do Prezydenta Państwa z żądaniem, aby rząd Witososa poddał się do dymisji. Następnie udał się Piłsudski na Pragę, celem rozpoczęcia akcji. Piłsudski zajął zamek i wydał orędzie jako dyktator. Wojska rządowe cofnęły się do Belwederu. Ludność cywilna z wyjątkiem organi-

zacji strzelca udziału w rozruchach nie bierze.

(Telegram własny). Warszawa, 13. V. godzina 9 wieczorem. Wojska gen. Sikorskiego walczą na przedmieściach Warszawy. W walkach tych zginął gen. Żeligowski. Generał Sikorski ma wiele zwolenników. Armia, którą Sikorski dowodzi, przewyższa liczbę 26 tys. żołnierzy. Liczba wojska Piłsudskiego wynosi ca. 12 tys. Nadchodzą dalsze posiłki z Lwowa, Krakowa i Kielc.

Gen. Smigły, zwolennik Piłsudskiego nie dotarł dotąd do Warszawy.

(Telegram własny). Poznań, dnia 13. V. Gen. Sosnkowski — Piłsudczyk — popełnił samobójstwo trzema wystrzałami z rewolweru.

Zarządzenia władz wojskowych.

Warszawa, 12. 5. Celem ochrony komunikacji ruchu pasażerskiego i towarowego pociągów na mostach, porozstawiano ciężkie patrole wojskowe, które równocześnie z policją strzegą przejść przez Wisłę. Równocześnie pomiędzy mostem Kierbedzia a mostem Poniatowskiego rozciągnięto długi kordon wojskowy.

Wojnowskiem ustawilo się pod kościołem gdzie odbyła się defilada Towarzystw wojskowo-wychowawczych którą dowodził p. Jan Miszewski starszy przodownik straży celnej.

Po ukończonej defiladzie wyruszył pochód napowrót do Rybna. Na przedzie maszerowała dziatwa szkolna pod kierownictwem naucz. p. Obludówny. Wymieniona zasłużyła sobie na szacunek, ponieważ kierownik tutejszej szkoły powszechnej p. Orłowski wcale się do tego obchodu nie przyczynił. O godz. 14-tej odbyło się strzelanie o nagrody. O godz. 18,30 odbył się pochód na około wsi z orkiestrą i sztandarem.

Po ukończonym obchodzie przystąpiono do podziału nagród, poczem o godz. 20 tej rozpoczęło się przedstawienie amatorskie. Pierwszą sztukę odegrano: „Konstytucja 3-go Maja” w 5-ciu odsłonach, drugą: „Chwała Bogu stał nakryty”, z których aktorzy bardzo dobrze się wywiązali. Po ukończonym przedstawieniu odbyła się zabawa z tańcami gdzie się bawiono ochoczo do rana, na sali druha pana Chechtłowskiego.

Jeden z obecnych.

Z Pomorza.

Kursy oświaty pozaszkolnej na Kaszubach.

Celem przygotowania młodzieży, opuszczającej seminarja nauczycielskie, do pracy obywatelskiej, a szczególnie do zajęcia się akcją oświatową wśród młodzieży pozaszkolnej i starszej ludności, Kuratorium okręgu szkolnego pomorskiego urządziło w ostatnich tygodniach pięciodniowe kursy dla uczniów najwyższych klas seminarjów nauczycielskich w Tucholi, Kościerzynie i Wejherowie. Kursy prowadził Kierownik oświaty pozaszkolnej w Kuratorium Poznańskim p. Perzyński przy współdziałaniu referentów tegoż wydziału pp. Kozłowski i Wilczkowiak. Kursy te cieszyły się wielkim zainteresowaniem wśród młodzieży seminaryjnej, a także wśród nauczycielstwa, pracującego w seminarjach. (Z K.P.)

Nowy inspektor szkolny.

Wejherowo. W miejsce dotychczasowego inspektora szkolnego w Wejherowie Szymańskiego, który przeszedł na emeryturę, objął urządowanie inspektor Malendo ze Świecia.

Pożar lasów na Helu.

Niektóre pisma podały wiadomość, że na półwyspie Helu spłonęło sześć tysięcy ha lasu, wiadomość ta jest niecisła, jak nas informują ze strony miarodajnej, pożarem zostały w ogólności dotknięte tylko czterysta ha, na tym obszarze zaś uległo zniszczeniu tylko 15% drzewostanu. (Z. K. P.)

Z dalszych stron Polski.

Straszny akt zemsty zdradzonego męża.

Warszawa. Mieszkaniec wsi Żukowiec w powiecie Wołkowskim, 25-letni Bazyl Werbach, popełnił niezwykłą zbrodnię. Przed kilku laty żył on z mieszkanką tejże wsi, Julją Januskiewicz. Gdy z tego stonku urodziło się dziecko, Januskiewicz wystąpiła ze skargą do sądu o alimenty. Sędzia Leszczyński namówił parę do małżeństwa, ale ponieważ Werbach stał do wojska, ślub odłożono. Skoro tylko powrócił z wojska, spełnił przyrzeczenie i zawarł małżeństwo. Wkrótce jednak potem zaczęły krążyć pogłoski, że żona jego oddała przestając z sędzią Leszczyńskim. Zaczęli śledzić i kiedy sędzia przybył do Żukowiec, podsłuchał, jak żona umawiała się z sędzią na schadzki w pobliskim lesie. Gdy sędzia odjechał, żona oświadczyła mężowi, że musi iść do pobliskiej wsi odwiedzić krewnych. W ślad za nią poszedł Werbach, wzięwszy przedtem siekiere i ukrył się w krzakach na miejscu schadzki. Werbach z ukrycia widział wszystko i w pewnym momencie wyskoczył z krzaków i kilkoma uderzeniami siekiery odrąbał obojgu głowy.

Po dokonaniu tego strasznego czynu udał się do swego ojca sołtysa, pobliskiej wsi i wyznał przed nim zbrodnię. Gdy mu nie dano wiary, oddał się w ręce posterunkowego. Zabójcę osadzono w więzieniu.

Oblężenie kościoła marjawickiego z obawy przed licytacją.

Łódź. Pod kościołem marjawickiego przy ulicy Nawrot od dłuższego czasu zbierają się wyznawczynie tej sekty i rozsiewają wiadomości, jakoby w najbliższych dniach miał przybyć komornik i „zlicytować” kościół, a po wyniesieniu, sprzętów kościelnych miano urządzić teatr.

Łatwowieżne kobiety dniami i nocami uzbrojone w szczołki i kilofy wyczekują przy dzwonicy na przybycie komornika.

W dniu onegdajszym t. j. w oznaczonym dniu przybycia komornika o godzinie 12-tej w południe, zebrała się większa ilość marjawitek, formalnie oblegając kościół i odmawiających głośno modły.

Zaalarmowany komisarz wysłał na miejsce swych funkcjonariuszy, którzy utrzymują porządek, gdyż nie można wytłómaczyć upartym kobietom, że żadna licytacja kościoła się nie odbędzie.

W sprawie przyjmowania inwalidów wojennych na kurs straży leśnej i polnej w Niepołomicach na rok szkolny 1926/27.

Dnia 1. IX. 1926 r. rozpocznie się w Niepołomicach roczny kurs straży leśnej i polowej dla inwalidów wojennych, który potrwa do końca sierpnia 1927 z 6 tygodniową przerwą w miesiącach zimowych.

Kandydaci uczęszczający na kurs — są obowiązani do praktycznych ćwiczeń na roli i w lesie oraz do nauczania się przedmiotów wykładanych na kursie.

Po złożeniu końcowego egzaminu teoretycznego z dodatnim wynikiem z końcem sierpnia 1927 kandy-

Już od 15-go można u listowych odnowić przedpłatę na czerwiec.

daci otrzymają świadectwo z ukończenia kursu z leśnictwa i rolnictwa.

Kandydaci wykazujący się takim świadectwem mają pierwszeństwo na objęcie posady gajowych w nadleśnictwach państwowych. Wymogi przyjęcia są następujące:

a) Przedłożenie dowodu, że kandydat jest inwalidą wojennym (książka inwalidzka), b) co do stanu zdrowia, w zasadzie zdrowe ręce, nogi, płuca i ręce, c) co do ogólnego wykształcenia, ukończona szkoła 4-klasowa ludowa, d) nienaganne zachowanie się kandydata pod względem moralnym i politycznym, e) zobowiązanie się przy przyjęciu do zakładu ścisłego zastosowania do obowiązującego regulaminu zakładowego.

Kandydaci zatem pragnący być przyjęci na powyższy kurs, winni do końca maja br. wnieść podanie do Województwa w Krakowie i dołączyć do niego następujące załączniki:

1. książkę inwalidzką, 2. ostatnie świadectwo szkolne, 3. świadectwo moralności, 4. świadectwo lekarskie. Kandydaci na kurs zostaną o prowizorycznym przyjęciu zawiadomieni najpóźniej do końca lipca 1926 r. O ostatecznym przyjęciu na kurs rozstrzyga Komisja Porady Zawodowej po przybyciu kandydata na miejsce w Niepołomicach w dniu 1. IX. 1926 r.

Wychowankowie kursu otrzymują bezpłatne utrzymanie, opiekę lekarską, ubranie i 1 parę butów z prawem naprawy na koszt Skarbu Państwa.

Nowa emisja znaczków pocztowych.

W obieg zostały wprowadzone znaczki po 24 gr., przeznaczone jako opłaty listów zwyczajnych, adresowanych do Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier, oraz kartki pocztowe zagraniczne po 20 gr.

Wydawnictwa.

„Zbiorek obcych wyrazów

spotykanych w książkach i pismach, objaśniający ich znaczenie i podający wymowę”. Część I i II. Wydawnictwo Biblioteki Oświaty Ludowej w Wąbrzeźnie. Cena 1 złoty.

Potrzeba przystępnego a niedrogiego podręcznika objaśniającego tak często dziś spotykane w książkach a zwłaszcza w pismach obce niezrozumiałe wyrazy, była już dawno odczuwana zwłaszcza przez szerokie warstwy ludowe, chcąc korzystać z oświaty zawartej w słowie drukowanym. To też dobrą myśl miała Biblioteka Oświaty Ludowej wypuszczając ten zbiorek, dający objaśnienie najczęściej używanych w mowie i piśmie wyrazów obcych. Książeczka ta potrzebna jest każdemu, kto nie posiada znajomości obcych języków a chce dokładnie zrozumieć używane w mowie naszej słowa obcego pochodzenia. Przystępna cena umożliwia każdemu nabycie tej książeczki. Wydawnictwa Biblioteki Oświaty Ludowej nabywać można w każdej księgarni, lub w administracji Biblioteki O. L. w Wąbrzeźnie, ul. Wolności 59.

Ruch budowlany w mieście.

Przeszło lat dwanaście mija,
O budowie nikt nie myśli,
Z mieszkaniem wielka chryja,
Odkąd ludzie z wojny przyszli,
I choć cicho, niewygodnie,
Choć niejedni mieszka w lochu,
I nietylko ci co głodni
Lecz i ci co syci trochu.
Do budowy nikt nie skory,
Nikt się niechce podjąć znoju,
Zamiast mieszkań woła nory,
Chlewy, stajnie miast pokoju,
Jedni mówią: co mi z tego,
Rzecz ta dziś się nie rentuje,
Lepiej użyć, ile mego,
Niech kto inny tem się truje.
Lecz się znalazł śmiałek taki,
Co nie zważa na procenta,
Śmiało zważo jak pan jaki,
I już praca rozpoczęta.
To nasz bocian wypędzony,
Od set lat tu zamieszkały,
Widać walką nie znużony,
Wrócił znów na pobyt stały.
I buduje na wierzycy,
W starym miejscu chatę nową,
Przy pomocy połowicy,
Dziś toż wie się rozbudową.
Zasię śle próbę do ludzi,
By mu zbytków nie robiono,
Gdy przypadkiem kogo zbrudzi.
By mu gniazda nie zburzono.
Snadziej będzie zamiast burzyć,
Pod gniazdem dać daszek mały,
Który boćkom będzie służyć,
Tak jak nam służą kanały.
Za to obiecują święcie,
Miastu przysporzyć radości,
Nie pozwoląc na zniknięcie
Urodzaju wśród ludności.

Ostatnie wiadomości polityczne.

Litewskie gimnazjum w Święcianach gniazdem szpiegów.

Wilno, 12. 5. Prowadzona od dłuższego czasu akcja zaczepna Litwinów na naszej granicy, jak się okazuje, związana była z przygotowaniem dywersyjami na terenie polskim.

W Święcianach wykryły władze tajną organizację młodzieży litewskiej z wyższych klas gimnazjum litewskiego i litewskiego seminarjum nauczycielskiego. Zadaniem tej organizacji było na dalszą metę zbrojne powstanie w chwili nakazanej przez Litwę, a obecnie uprawianie szpiegostwa wojskowego i ekonomicznego na rzecz Litwy.

Wbrew zakazom władz szkolnych niejednokrotnie ponawianym, uczniami wyższych klas gimnazjum litewskiego w Święcianach były osoby w starszym wieku od lat 20 do 30, które tworzyły jądro tajnej organizacji.

W nocy z dnia 2 na 3 bm. w internacie gimnazjum litewskiego w Święcianach przeprowadzono rewizję, która dała niespodziewane wyniki. Znalaziono karabiny, rewolwery i amunicję. Prócz tego w ręce policji wpadły dowody uprawianego szpiegostwa. Aresztowano 15 osób.

Ponieważ organizacja litewska posiada swoje oddziały na prowincji zarządzono równocześnie rewizje i aresztowania w tych oddziałach. Wobec powyższych faktów należy oczekiwać w najbliższych dniach zamknięcia litewskiego gimnazjum i seminarjum litewskiego w Święcianach.

Ostra dyskusja o rozszerzenie Rady Ligi.

Genewa, 11. 5. Obrady komisji reorganizacyjnej nabrały charakteru ostrej dyskusji. Polemika ta, prowadzona głównie przez delegatów Brazylii i Hiszpanji z jednej strony, a Anglii z drugiej, uwypukliła dziś już namacalnie ośrodek trudności i sporów.

Hiszpanja i Brazylja nadal domagają się miejsc stałych, a mocarstwa najwyższe skłonne są do mówienia o powiększeniu miejsc niestałych.

Bardzo charakterystyczne było dziś sprzeciwienie się delegata Włoch, Scialoi, projektowi powiększenia Rady o cztery niestałe miejsca, jak proponował Robert Cecil. Okazuje się, że w sprawie powiększenia Rady, Włochy nie idą nawet tak daleko, jak Anglja.

Kanclerz Austrii obrażony przez wyższego urzędnika.

Wiedeń, 11. 5. Wczoraj w czasie przedstawienia opery na cześć hotelarzy amerykańskich, którzy tu przybyli, radca ministerstwa oświaty dr. Kosak odmówił podania ręki kanclerzowi Ramekowi, oświadczając podniesionym głosem, że nie rozumie, dlaczego na tę uroczystość nie został zaproszony minister oświaty dr. Schneider. Zapytanie do kanclerza stosuje za wiedzą dr. Schneidera.

Kanclerz odpowiedział krótko, że nie on rozsyłał zaproszenia i odwróciwszy się odszedł. Zajście to zwróciło ogólną uwagę. Jak słychać między kanclerzem a min. Schneiderem istnieją naprężone stosunki na tle politycznym.

Wielkie nadużycia w sowieckiej misji handlowej w Berlinie.

Berlin, 11. 5. „Rul” donosi, że w sowieckiej misji handlowej w Berlinie dzieją się wielkie nadużycia. Między innymi dostawa papieru dla Moskwy wartości kilkunastu milionów marek, zamiast w pierwszorzędnym gatunku, została przysłana przez misję w gatunku pośrednim. Zarządzona z Moskwy rewizja w misji berlińskiej wykazała, że od kilku lat popełniano tam nadużycia na wielką skalę. Kilku funkcjonariuszów misji zostało powołanych telegraficznie do Moskwy, celem przesłuchania.

Odkrycie żydowskiego miasta z przed 4000 lat.

Według doniesień z Jerozolimy, w południowej Palestynie odkryto starożytne miasto żydowskie, którego mury są wysokie na 40 stóp, a szerokie na 10 do 14 stóp. Odsonięto już skomplikowane bramy, jakoteż wieżycy i łuki. Miasto zbudowane zostało w czasie między 2000 a 1600 przed Chrystusem. Ruiny zawierają system kruzganków i ubikacji dla przechowywania zapasów zboża i wody. Odkrycie to uważają za niezwykle w historii wykopalisk. Kieruje nim seminarjum teologiczne Xenia i szkoła amerykańska dla badania Wschodu. Odkryte miasto ma nazwę Krijath Sepher.

Zamawiam niniejszem gazetę

„Drwęca“

w Nowemmieście

na miesiąc czerwiec

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną 1,44 zł.

..... dnia maja 1926.

Imię i nazwisko

Dokładny adres {

Rozmaitości.

Sport rowerowy a żołądek.

Sport rowerowy a żołądek jest zjawiskiem powszechnie znanym, że kołownicy cieszą się nadzwyczajnym apetytem. Polega to nie tylko na tem, że kołownik wykonuje pracę fizyczną na wolnym powietrzu, lecz przede wszystkim także na tem, że przez deptanie pedałów naprężają się na zmianę to lewa, to prawa muskulatura brzuszna, co w rezultacie równa się pierwszej klasy masażowi żołądka i kiszek. Dochodzi do tego jeszcze bezustanne trząsienie się roweru, co wywołuje lekki masaż wibracyjny całego organizmu.

Z tych względów zaleca się sport kołowniczy w pierwszym rzędzie tym, których zajęcie zmusza do kilkogodzinnego siedzenia w pokoju, przede wszystkim zaś w tych wypadkach, gdzie zaburzenia powstały na tle nerwowym, z powodu neurastenji lub bezkrwistości. Lecz i w innych wypadkach, spowodowanych grzechami dietetycznymi lub nadużywaniem napojów wysokokowych, umiarkowany sport rowerowy wywołuje błogie skutki. Rzecz prosta, że kuracja rowerowa nie może być prowadzona zbyt forsownie, gdyż w takich wypadkach może łatwo zaszkodzić innym organom. Miarą szybkości jazdy niechaj będzie: 1 km. na pięć minut. W ciągu dnia nie należy odbywać dłuższych tur; jak 20 do 30 km.

Babskie Kino. — Mężczyzn tam nie będzie!

Największą sensacją, której w napięciu oczekują zawsze ciekawcy mieszkańcy Nowego Yorku, jest zapowiedź otwarcia nowego kina, które ma być przeznaczone... wyłącznie dla kobiet.

Projektodawczyni i założycielki tego oryginalnego kina z niejaką miss Gould na czele, — postawiwszy sobie za zasadę, że żaden mężczyzna nie przekroczy nigdy progę tego „babiego” przybytku dziesiątej muzy, — zabrały się konsekwentnie do dzieła.

Przedewszystkiem wynajęły na uboczu stojący dom właściciela którego zobowiązały kontraktem, że wszystkie wolne lokale mieszkaniowe wynajmowane będą tylko kobietom.

Dozorcą domu jest również niewiasta, na co ekscentryczne amerykanki musiały otrzymać specjalne pozwolenie władz.

W końcu skompletowały przedsiębiorstwo kinowe, w którym od dyrekcji do posługaczek — pracują wyłącznie kobiety.

Co się w tym kinie dzieć będzie — Bóg raczy wiedzieć.

Może będą tam wyświetlać obrazy, których żaden mężczyzna oglądać nie powinien, — a może — i to jest prawdopodobniejsze — cała sprawa — to sprytny trick reklamowy, obliczony na krótki czas, ale za to na duży zysk.

Przez dwa tygodnie wstęp do kina będą miały tylko kobiety.

Czyż znajdzie się taka, która nie pójdzie przypatrzeć się filmowi, którego mężczyznom widywać nie można? A ilu mężczyzn tłoczy się będzie przy kasie, kiedy pewnego poranku ogłoszą, że można nareszcie zobaczyć, na co te baby przez 2 tygodnie się gapiły? A rezultat? Przedsiębiorcy zgarną dolary i zamkną budę.

Bodaj to amerykańska pomysłowość!

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 12. 5.
Notowanie w złotych.

Zyto	31.75-32.75
Pszonica	52.00-54.00
Jęczmień browarowy	31.00-33.00
Owies	34.00-36.00
Mąka tyt. 70 %	48.50-
Mąka pszenna 65 %	78.00-81.00
Ospa żytnia	25.50-26.50

Za redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemmieście.

— Tak mój panie, mój nieboszczyk mąż nosił mnie na rękach? — rzecze korpulentna wdowa do starającego się o jej rękę.

— Niech pani dobrodziejka będzie spokojna! Ja jestem także członkiem klubu atletycznego!

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W poniedziałek, dnia 17. b. m. godz. 12 w południe sprzedawać będę w Złotowie u. p. Lewalskiego za gotówkę najwięcej dającemu.

5 jałowic.

Szukalski, komornik sądowy.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek, dnia 18-go bm., o godzinie 11-tej przed południem sprzedawać będę w Grabowie przed oberżą p. Ossowskiego za gotówkę najwięcej dającemu:

maszynę do szycia, zegar ścienny i bufet.

Szukalski, komornik sądowy.

Wydzierżawienie trawy.

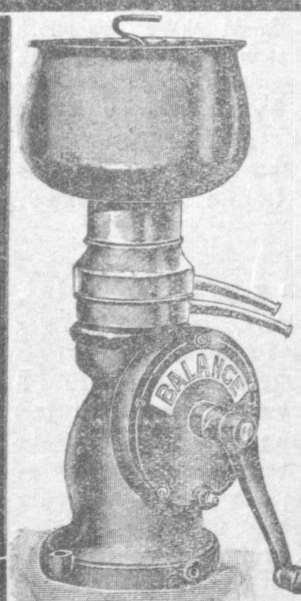
Do wydzierżawienia trawy w rowach i na skarpach dróg bitych powiatowych, wyznacza się na okręg drogomistrza pow. p. Czarnieckiego, Nowydwór następujące terminy:

w poniedziałek	17. V. o godz. 13 w oberży	w Marzęcicach
	17. V. „ 16 „	w Wawrowicach
w czwartek	20. V. „ 9 „	w Łakach
	20. V. „ 11 „	w Nowymdworze
	20. V. „ 12 „	w Chroślu
	20. V. „ 14 „	w Radomnie
	20. V. „ 16 „	w Jamielniku
	20. V. „ 18 „	w Wonnie
w piątek	21. V. „ 19 „	w Gryżlinach
	21. V. „ 11 „	w Lekartach
	21. V. „ 13 „	w Skarlinie
	21. V. „ 15 „	w Nawrze

Nowemmiasto, dnia 14-go maja 1926 r.

Kierownik starostwa,

(-) Bazanowski.

BALANCE-CENTRYFUGI

mocnej konstrukcji, bez talerzy, bez gumy, — ostre odłuszczenie, wygodne czyszczenie — ofiaruje na raty, stare przyjmuje się w wplatę.

Gustaw Koschorrek, Lubawa,

Telef. 26 Telef. 26

JARMARK w Kurzętniku

na bydło, konie i kramny odbędzie się w środę, dnia 19-go maja b. r.

Wesołowski, sołtys.

Zwolennikom rybołówstwa

polecamy ze świeżo nadeszłej przesyłki

Wędki
Splawiki
Haczyki
Muszki
zyłki
Sznurki kręcone
Siatki do ryb

„Drwęca” Drukarnia i Księgarnia
Nowemmiasto, rynek 4.

TAPETY

poleca księgarnia „Drwęca”.

Świat kobiecy REKORD

na miesiąc maj jest do nabycia w księgarni „DRWĘCY” w Nowemmieście i filji w Lubawie.

Wszelkie druki

wykonuje szybko, gustownie, i po cenach umiarkowanych

DRUKARNIA „DRWĘCY”,
NOWEMMIASTO,
Rynek 4 Telefon 8

Mam na składzie

i polecam na dogodnych warunkach:

Torfiarki — Prasy do tortu,
Kultywatory — Brony,
Pielniki — Obsypniki,
Walce — Siewniki rzędowe,
Znaczniki dołowniki,
Parniki — Gniotniki,
Konwie do mleka,
Wapno, Cement, Papę, Smołę.

Gustaw Koschorrek,
LUBAWA, TELEFON NR. 26.

Obelgę

rzucaną na p. J. Mszanowskiego z Bratjana niniejszem

odwołuję Antoni Lewandowski.

Na szosie od Tylic do Pacółtowa znaleziono

meszki zegarek

Właściciel może się zgłosić za wynagrodzeniem kosztów. u Wł. Zielińskiego, Pacółtowo wybudowanie.

Plebanka w Radomnie

ma na sprzedaż maszynę do kopania torfu i nową Westfalke. Wszystko w dobrym stanie.

Mam kilka centnarów dobrego, zdrowego

siana

na sprzedaż. Kto, wskaże Redakcja „Drwęcy”.

Przybiegło

PROSIĘ

na Maj, Taborowizna,

Za wynagrodz. do odebrania.

Na Zamku jest od zaraz

DOM

i 3 mrg. ogrodu owocowego na sprzedaż.

Neumanowa, Lubawa.

20 morgów

dobrej ziemi

z torfem, budynkami, żywym i martwym inwentarzem od zaraz na sprzedaż. Cena 4500 zł.

Falarisz,

J e g l j a, poczta Rybnopow. Lubawa.

Sprzedam

1/2 roczn. psa (wilka) i starą prośną świnię

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Wielewski, Krzemieniewo

Do

Urzędu pocztowego

Bez opłaty

Kto chce

korzystnie sprzedać jakkolwiek interes, gospodarstwo, rolę lub domostwo niech ogłasza w „Drwęcy”

Wszelkie formularze

poleca „DRWĘCA” Nowemmiasto.